

Jézus Szent Szívének ünnepe

Ez 34,11-16

Magam gondoskodom nyájamról

Ezt mondja azért az Úr, az Isten: Nézzétek, magam gondoskodom nyájamról, és magam ügyelek rájuk. Amint a pásztor szemlét tart nyája fölött, amikor elszéledt juhai között van, én is szemlét tartok juhaim fölött, amelyek azon a napon szétszóródtak. Visszahozom őket mindenünnen, ahová a felhő és sötétség napján szétszóródtak. Hazahozom őket a népek közül, összegyűjtöm őket az országokból és hazavezérelem őket. Izrael hegyein legeltetem őket, a völgyekben és az ország lakott tájain. Jó legelőre terelem majd őket, és Izrael magaslatain lesz a legelőjük. Jó legelőn pihennek majd, kövér legelőn, Izrael hegyein. Magam terelgetem majd juhaimat és magam telepítem le őket – mondja az Úr, az Isten. Megkeresem az elveszettet, visszaterelem az elszéledtet, bekötözöm a sérültet, ápolom a beteget, a kövér és egészséges fölött meg őrködöm. Az igazság szerint legeltetem őket.

Ezekiel próféta könyve a második leghosszabb prófétai könyv és Izajás mellett az egyik leggyakrabban idézett próféta az Újszövetségben. A jeruzsálemi templom azon papjáról van szó, aki átélte a babiloni deportálást, és soha életében nem tudta feledni a templomot. Amikor Kr. e. 593-ban megkezdí működését, Babilonban teszi ezt a tiszta kultusz ébrentartása érdekében és azért, hogy ne feledjék kortársai sem Jeruzsálemet, sem pedig a templomot.

Ebben a szövegben úgy jelenik meg Jahve mint Izrael pásztor, aki felette áll a gonosz vezetőknek, akik szintén pásztoroknak nevezték magukat. Az isteni gondoskodás leírására a pásztorélet minden elemét felhasználja. Ez egyrészt azért jó, mert a pásztoroként megjelenő Isten gondoskodása nagyon emberközeli lesz. Természetesen a szöveg a konkrét pásztori gondoskodásból szinte észrevétlenül vált át allegorikus beszédbé. Ugyanis a pásztor maga az Isten, a juhok pedig a választott nép tagjai.

A pásztor és a juhok kapcsolatának ideális képe akkor sem törik meg, amikor a fogságban levő népet mint elveszett és csapdába került juhokat írja le. A visszatérésnek a leírása közben is uralkodó kép lesz a pásztor mint a gondoskodó Isten leírása. De az isteni gondoskodás nemcsak a nyájszerű népre mint közösségre terjed ki, hanem az egyén-

re is. A „megkeresem az elveszettet” (16.v.) Isten egyéni gondoskodásának kifejezése. Ez azért érdekes, mert az isteni gondoskodás az Ószövetségben leginkább a népre vonatkozik, és az egyénre csak annyiban, amennyiben annak sorsa a nép érdekében fontossá válik. Ez a szöveg viszont Istennek az egyénre kiterjedő gondoskodásáról beszél. A személyes Istenképhez hozzátartozik a személyes gondoskodás képzelete is. A héber nyelvnek nincs szava az isteni gondviselésre. Amikor erről beszél, akkor mindig az „oltalom” (pekkudah) szót használja (Bölcs 14,3), amely csak a görög fordításban lesz a „gondviselés” (pronoia) kifejezése. Ennek oka, hogy az Ószövetség Isten közvetlen okságát hirdeti, vagyis azt, hogy ő támaszt szelet, vihart, csendesít le tengert, alkot, életet ment. Amikor az ember számára létkérdés lesz az isteni gondviselésben bízni, az mindig fizikai vagy lelki veszélyhelyzet. Izrael hitében ez a történelemben megjelenő gondoskodás egyben a történelmi veszélyektől való megszabadulást jelenti.

Az egészen köztudott tény, hogy aki valamilyen veszélyhelyzetet átélt, és megszabadult tőle, annak a gondolkodása is átalakul: sokkal többet gondol Istenre. De magában a vészhelyzetben sokan esnek pánikba, és csak a helyzet abszurditására tudnak gondolni, vagy arra, hogy képtelenek úrrá lenni a kialakult szituáción. Az így gondolkodókat gyakorta összetöri a veszély. Ha valamit mégis tesznek, az a páni félelemből adódik. Az Istenben bízók statisztikailag igazolhatóan sokkal jobban túrik a veszélyes szituációkat és sokkal nagyobb esélyük van a túlélésre. Ennek egyszerűen az az oka, hogy hisznek abban, hogy az Isten személyesen gondoskodik róluk. Isten gondoskodó szeretetében hinni tehát sok esetben élet és halál kérdése, sőt a lelki egészség megtalálásának kérdése. Istenben bízni és megmenekülni szoros kapcsolatot alkot. Minden ilyen helyzet hitünk próbája is, de köztudott: ami nem töri össze az embert, az megerősíti. A bízó hit, az Isten gondviselésébe vetett bizalom így erősíti tehát hitünket és személyiségünket is.